

ИЗБОРНОМ ВЕЋУ ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

Одлуком Изборног већа Филолошког факултета бр. 3875/1 од 24. децембра 2024. године, а у складу са чланом 11 Правилника о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета (Гласник Универзитета у Београду, бр. 237/22, 240/22 и 242/22), одређени смо у комисију за избор кандидата који су се јавили на конкурс за избор доцента за ужу научну област Италијанистика, предмет Италијански језик. Част нам је поднети следећи

ИЗВЕШТАЈ

На конкурс објављен у листу „Послови“ 22. јануара 2025. јавила се једна кандидаткиња, др Драгана Радојевић, доцент на Катедри за италијанистику Филолошког факултета Универзитета у Београду.

I ОСНОВНИ БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Др Драгана Радојевић рођена је у Београду где је завршила Пету београдску гимназију. На студије италијанског језика и књижевности Филолошког факултета Универзитета у Београду уписала се 1992, а дипломирала је 1996. с просечном оценом 9,11. Исте године уписала се на постдипломске студије (смер Наука о језику) на Филолошком факултету, а две године касније магистарске студије је уписала на Универзитету у Кембриџу (Факултет модерних и средњовековних језика, Одсек за лингвистику). Године 1999. одбранила је магистарску тезу под насловом *Италијанизација дијалеката Италије: случај дијалекта Ређа Калабрије* и стекла стручно звање *MPhil in Linguistics* (Магистар лингвистике), које је Наставно-научно веће Филолошког факултета Универзитета у Београду 14.02.2001. нострификовало као одговарајуће стручном звању Магистра филолошких наука. Научни степен доктора филолошких наука Драгана Радојевић стекла је 26. децембра 2014. на Филолошком факултету Универзитета у Београду одбраном докторске дисертације под насловом *Контрастивна анализа функција предлошких конструкција у италијанском и падежа у српском језику*.

Др Драгана Радојевић има двадесетпетогодишње радно искуство у универзитетској настави италијанског језика. Од 1999. хонорарно, а од 2000. у радном односу на Филолошком факултету Универзитета у Београду, обављала је послове асистента приправника за ужу научну област Италијанистика, предмет Италијански језик. Од 2001. до 2012. радила је као асистент, а од 2012. као виши лектор, а од 2015. као доцент за Италијански језик на Филолошком факултету Универзитета у Београду. Тренутно држи наставу на предметима Италијански језик 1 и 2 и Синтакса италијанског језика 1 и 2. Њена наставна интересовања преваходно су усредсређена на синтаксу италијанског језика и контрастивну анализу италијанског и српског језика, мада је велике резултата током претходних година показала и у оквиру наставе морфологије и превођења на Катедри за италијанистику.

Током студија, а и током рада на Филолошком факултету, др Драгана Радојевић у више наврата боравила је у Италији где је похађала курсеве за усавршавање наставника италијанског језика и где се бавила самосталним истраживачким радом. У три наврата боравила је на универзитету „Данте Алигијери“ у Ређу Калабрији (1994, 2000. и 2003) где је, последњи пут, завршила специјалистички курс из методике наставе италијанског језика за професоре италијанског језика у иностранству. На Универзитету за странце у Сијени 2001. је као стипендиста владе Републике Италије завршила двомесечни курс за професоре италијанског као страног језика, а током 2005/06. провела је девет месеци у Риму као стипендиста Министарства спољних послова Републике Италије и током тог боравка прикупљала је грађу и литературу за своју докторску дисертацију.

Осим наставних и научних активности, др Драгана Радојевић активно је учествовала у организацији и припреми међународних скупова италијаниста који су се одржавали на Филолошком факултету Универзитета у Београду 2001. и 2012. године, као и у изради наставних планова и програма Катедре за италијанистику.

Од 2013. др Драгана Радојевић обавља послове секретара редакције часописа *Italica Belgradensia*, а од 2018. је и члан редакције овог часописа.

Године 2013. изабрана је за заменика управника Катедре за италијанистику и ту функцију је веома успешно обављала у два мандата до 2019. године. Од 2020. управница је Катедре за италијанистику и ту функцију и сада обавља у свом другом мандату.

II ОЦЕНА РЕЗУЛТАТА НАУЧНОГ И ИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА

Др Драгана Радојевић редовно учествује на домаћим и међународним научним скуповима, ауторка је и коауторка више радова из области синтаксе италијанског језика и контрастивне анализе италијанског и српског језика.

Саопштења на научним скуповима:

1. 31.05-02.06.2001. Incontri italianistici belgradesi – Italianistica: il passato e il futuro. Katedra za italijanistiku, Filološki fakultet, Univerzitet u Beogradu. *Raddoppiamento fonosintattico in italiano: un processo di assimilazione o una regola di allungamento di compenso.*
2. 04-06.12.2009. ELLSIIR – English Language and Literature Studies: Image, Identity, Reality. Filološki fakultet, Univerzitet u Beogradu. *Inalienable vs. obligatory possession: A contrastive study of English and Italian* (u koautorstvu sa M. Miličević).
3. 08-10.04.2010. STALDAC – Space and Time across Languages, Disciplines and Cultures. University of Cambridge. *Changing places: Expressing direction and location in L2 Italian, Serbian and English* (u koautorstvu sa L. Filipović).
4. 01-04.09.2010. EUOSLA – The European Second Language Association. Università di Modena e Reggio Emilia. *External possession in the interlanguage of L1 Serbian / L2 Italian speakers* (u koautorstvu sa M. Miličević).
5. 16-17.09.2010. Međunarodni naučni skup „Stavovi promjena – promjena stavova“. Filozofski fakultet u Nikšiću, Univerzitet Crne Gore. *'Essere' ili 'avere': pitanje je sad.*

6. 26-27.11.2010. Međunarodni naučni skup „Filološka istraživanja danas: jezik, književnost, kultura“. Filološki fakultet, Univerzitet u Beogradu. *Italijanske subjekatske i objekatske specifikativne odredbe i njihovi ekvivalenti u srpskom.*
7. 05-07.05.2011. FLTAL – 1st International Conference on Foreign Language Teaching and Applied Linguistics. International Burch University, Sarajevo. *A contrastive analysis approach to the teaching of auxiliary selection in L2 Italian.*
8. 24-26.06.2011. Annual Conference of the Canadian Society for Italian Studies. Venezia. *Il commissario Montalbano nella didattica dell'italiano L2.*
9. 29.09-01.10.2011. ENIEDA – The European Network for Intercultural Education Activities. Vršac. *From L2 acquisition to L1 change: What can we learn from a corpus of learner translations* (u koautorstvu sa M. Miličević).
10. 25.05-26.05.2012. Oltre i confini. Aspetti transregionali e interculturali dell'italiano. Katedra za italijanistiku, Filološki fakultet, Univerzitet u Beogradu. *Il complemento di qualità assoluto in italiano e i suoi equivalenti serbi* (u koautorstvu sa M. Miličević).
11. 05-06.10.2012. The future of Italian teaching: media, social networks, new technologies and multi-disciplinary perspectives. The American University of Rome. *Apprendenti e il loro corpus: una proposta didattica basata su un corpus di italiano LS* (u koautorstvu sa N. Ceković-Rakonjac).
12. 12-14.10.2012. Primenjena lingvistika danas 4. Društvo za primenjenu lingvistiku Srbije, Filološki fakultet, Univerzitet u Beogradu, Univerzitet u Novom Sadu. Beograd. *Primena govornih korpusa L2 u univerzitetskoj nastavi italijanskog jezika* (u koautorstvu sa N. Ceković-Rakonjac).
13. 15-17.11.2012. Convegno internazionale in onore del Prof. Žarko Muljačić (1922-2009). Odsjek za talijanistiku, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu. *I problemi contrastivi nell'apprendimento della selezione dell'ausiliare in italiano L2.*
14. 18-21.09.2013. SLE – 46th Annual Meeting of the Societas Linguistica Europaea, Italian and English Departments and the Center for Interdisciplinary Research *Studia Mediterranea*, University of Split. *The use of Italian phrasal verbs by Serbian learners* (u koautorstvu sa N. Janićijević).
15. 13-14.09.2014. Parallelismi linguistici, letterari e culturali. Convegno internazionale in occasione dei 55 anni di Studi italiani presso l'Università “Ss. Cirillo e Metodio” di Skopje. Facoltà di Filologia “Blaže Koneski”. Ohrid. *I verbi sintagmatici in italiano L2* (u koautorstvu sa N. Janićijević).
16. 15-17.04.2015. LABLITA Workshop in honor of I. Korzen: The Annotation of Nordic Languages in IMAGACT4ALL. Dipartimento di Lettere e Filosofia. Firenze. *The implementation of Slavonic languages. The case of Serbian.*
17. 28-30.06.2017. *5th International Conference on Grammar and Text – GRATO 2017*. Universidade Nova de Lisboa, Faculdade de Ciências Sociais e Humanas, Lisbon. *Italian prepositional constructions for cause and their Serbian equivalents.*
18. 08-10.06.2018. Međunarodna lingvistička konferencija *CLARC 2018 – Perspectives on Linguistic Diversity*. Sveučilište u Rijeci, Filozofski fakultet, Centar za jezična istraživanja (*Center for Language Research – CLARC*), Rijeka. *Expressing causality by prepositions in L2 Italian.*
19. 11-12.05.2019. Međunarodna konferencija *Romanske studije – juče, danas, sutra / Les études romanes autrefois et aujourd'hui / Estudios románicos: antes y ahora / Gli studi di romanistica tra passato e presente*. Univerzitet u Novom Sadu, Filozofski fakultet, Odsek za romanistiku. *I costrutti preposizionali italiani indicanti causa e i loro equivalenti serbi.*

20. 09-11.09.2021. Using Corpora in Contrastive and Translation Studies Conference (6th edition). Univerzitet u Bolonji. *A POS-gram study of case relations in Serbian, Italian and English: The role of articles, inflection and word order* (u koautorstvu sa Majom Miličević Petrović).
21. 12-13.05.2022. VII Congresso Internazionale della Società italiana di Didattica delle Lingue e Linguistica educativa “Didattica delle lingue e valutazione: società, scuola, università”. Univerzitet u Pizi. *La valutazione della competenza grammaticale e linguistico-comunicativa in italiano LS nel contesto universitario* (u koautorstvu sa Katarinom Zavišin).
22. 23-24.06.2022. II Convegno Internazionale – Italiano e lingue slave: confronto, contatto, insegnamento, Filološki fakultet „Blaže Koneski“, Univerzitet „Sv. Ćirilo i Metodije“ u Skoplju. *Le preposizioni italiane e i casi serbi*.
23. 01-03.06.2023. Međunarodna naučna konferencija „Образovanje u vreme pandemije COVID-19: iskustva i pouke“. Učiteljski fakultet, Univerzitet u Beogradu. *Uticaj onlajn nastave na postignuće studenata u usvajanju italijanskog jezika kao stranog tokom pandemije COVID-19* (u koautorstvu sa Katarinom Zavišin).
24. 28.10.2023. XVIII Međunarodni naučni skup „Srpski jezik, književnost, umetnost“, Kragujevac. Naučni okrugli sto „Italijanistika u srcu Šumadije – prvih deset godina“. , Filološko-umetnički fakultet, Univerzitet u Kragujevcu. *Komunikativna i gramatička kompetencija u italijanskom kao stranom jeziku u akademskom kontekstu filoloških studija* (u koautorstvu sa Katarinom Zavišin).
25. 27-29.05.2024. III Convegno internazionale “Italiano e lingue slave: Confronti linguistici, traduttivi e culturali”. Filozofski fakultet, Univerzitet u Ljubljani. *Le collocazioni nei dizionari bilingui italiano-serbo e serbo-italiano* (u koautorstvu sa Katarinom Zavišin).
26. 26-27.09.2024. VI međunarodna konferencija „Jezik struke i nauke: pristupi i strategije“. Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu. *Elektronski dvojezični rečnik kolokacija i jezik struke*.

Учешћа др Драгане Радојевић на пројектима

Учешћа у научним пројектима

- Од 1. децембра 2023. члан пројектног тима *Collocations in Serbian and in Italian: a contrastive study of lexical combinations* у оквиру програма Призма Фонда за науку Републике Србије (руководилац пројекта: проф. др Мила Самарџић; носилац пројекта: Филолошки факултет Универзитета у Београду)
- Од 2014. до 2016. године др Драгана Радојевић је учествовала у раду међународног пројекта *IMAGACT* као супервизор групе сарадника са Катедре за италијанистику Филолошког факултета у Београду. Носиоци међународног научног пројекта *IMAGACT* били су *Università degli Studi di Firenze*, *Università degli Studi di Siena*, *Consiglio Nazionale delle Ricerche* и *Istituto di Linguistica Computazionale “Antonio Zampolli”*, главни руководилац проф. Масимо Монелџа са Универзитета у Фиренци, а руководилац на Катедри за италијанистику проф. др Јулијана Вучо.

Spisak radova objavljenih u celini do poslednjeg izbora u docenta

Radojević, D. (2003). The Italianisation of the Dialects of Italy. *Filološki pregled*, XXX/1, 151-160.

Radojević, D. (2004). The Italianisation of the Dialects of Italy: the Case of the Dialect of Reggio Calabria. *Italica Belgradensia*, V-VI, 201-245.

Radojević, D. (2011). 'Essere' ili 'avere': pitanje je sad. U: J. Vučo & B. Milatović (eds.), *Stavovi promjena – promjena stavova. Zbornik radova* (pp. 541-554). Nikšić: Filozofski fakultet.

Radojević, D. (2011). A contrastive analysis approach to the teaching of auxiliary selection in L2 Italian. In: A. Akbarov (ed.), *Foreign Language Teaching: Beyond Language Proficiency* (pp. 96-109). Sarajevo: International Burch University (also published in: A. Akbarov (ed.) (2011). *1st International Conference on Foreign Language Teaching and Applied Linguistics. CD-ROM* (pp. 377-382). Sarajevo: International Burch University).

Miličević, M. i Radojević, D. (2011). Dekauzativni i autokauzativni recipročni predikati u srpskom i italijanskom jeziku. *Anali Filološkog fakulteta*, XXIII/2, 183-205.

Radojević, D. i Miličević, M. (2013). Un costruito assoluto italiano e i suoi equivalenti serbi. *Italica Belgradensia*, 2, 158-170.

Radojević, D. (2013). Italijanske subjekatske i objekatske specifikativne odredbe i njihovi ekvivalenti u srpskom. U: J. Vučo & V. Polovina (eds.), *Savremeni tokovi u lingvističkim istraživanjima, knjiga 2. Edicija Filološka istraživanja danas, tom III* (pp. 173-184). Beograd: Filološki fakultet.

Radojević, D. (2014). I problemi contrastivi nell'apprendimento della selezione dell'ausiliare in italiano L2. *Zbornik Međunarodnoga znanstvenog skupa u spomen na prof. dr. Žarka Muljačića (1922. – 2009.)*, *Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu*, 15. – 17. studenoga 2012. *Studia Romanica et Anglica Zagradiensia* 5. Zagreb: Filozofski fakultet, 309-315.

Janićijević, N. & Radojević, D. (2015). I verbi sintagmatici in italiano L2. In: Nikodinovska, R. (ed.), *Parallelismi linguistici, letterari e culturali*. Skopje: Università Ss. "Cirillo e Metodij", Facoltà di filologia "Blaže Koneski", 263-274.

Ceković, N. & Radojević, D. (2015). Didattica con i corpora orali di italiano L2. In: Ramsey-Portolano, C. (ed.), *The Future of Italian Teaching: Media, New Technologies and Multi-Disciplinary Perspectives*. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 96-106.

Ceković, N. & Radojević, D. (2016). La "politraducibilità" dei segnali discorsivi italiani. In: Scotti Jurić, R., Poropat Jeletić, N. & Matticchio, I. (eds.), *Studi filologici e interculturali tra traduzione e plurilinguismo*. Ariccia: Aracne Editrice, 451-462.

Списак радова објављених у изводу до последњег избора у доцента

Miličević, M. i Radojević, D. (2009). Inalienable vs. obligatory possession: A contrastive study of English and Italian. U: *ELLSIIR – English Language and Literature Studies: Image, Identity, Reality. Book of abstracts*. Beograd: Filološki fakultet, 62-63.

Filipović, L. & Radojević, D. (2010). Changing places: Expressing direction and location in L2 Italian, Serbian and English. In: *STALDAC – Space and Time across Languages, Disciplines and Cultures. Book of abstracts*. Cambridge: University of Cambridge, 19.

Miličević, M. & Radojević, D. (2010). External possession in the interlanguage of L1 Serbian / L2 Italian speakers. In: *EUROSLA 20 (20th Annual Meeting of the European Second Language Association). Book of abstracts*. Reggio Emilia: University of Modena and Reggio Emilia, 62-63.

Miličević, M. & Radojević, D. (2011). From L2 acquisition to L1 change: What can we learn from a corpus of learner translations. In: *The 4th ENIEDA Conference on Linguistic and Intercultural Education*. Vršac: Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača „Mihailo Pavlov“, 47.

Ceković-Rakonjac, N. & Radojević, D. (2012). Primena govornih korpusa L2 u univerzitetskoj nastavi italijanskog jezika. U: *ALT 4 (The Fourth International Congress Applied Linguistics Today – Challenges of Modern Times). Book of abstracts*. Beograd: Filološki fakultet, 22-23.

Janićijević, N. & Radojević, D. (2013). The use of Italian phrasal verbs by Serbian learners. In: *46th Annual Meeting of the Societas Linguistica Europaea. Book of abstracts, Part I*. Split: University of Split, 167.

Ceković, N. & Radojević, D. (2016). Polifunkcionalnost italijanskih diskursnih markera u prevodenju na srpski. In: Vraneš, A. & Marković, Lj. (eds.), *Translating Cultures. The Book of Summaries / Kulture u prevodu. Zbornik rezimea*. Beograd: Filološki fakultet, 243-244.

Radojević, D. (2017). Italian prepositional constructions for cause and their Serbian equivalents. In: *5th International Conference on Grammar and Text – GRATO 2017. Abstract book*. Lisbon: Universidade Nova de Lisboa, Faculdade de Ciências Sociais e Humanas, 60-61.

Radojević, D. (2018). Expressing causality by prepositions in L2 Italian. In: *CLARC 2018. International Linguistic Conference «Perspectives on Linguistic Diversity». Book of abstracts*. Rijeka: Centar za jezična istraživanja, Filozofski fakultet u Rijeci, Sveučilište u Rijeci, 109.

Списак радова објављених у целини од последњег избора у доцента

Radojević, D. (2023). Un modello di presentazione delle preposizioni italiane esprimenti causa e dei casi serbi nel materiale didattico. *Italica Wratislaviensia*, 14, 1, 121-139.

Zavišin, K. & Radojević, D. (2024). La competenza comunicativa e la competenza grammaticale in italiano LS nel contesto accademico degli studi filologici. In: Šuvaković, A. (ed.), *Srpski jezik, književnost, umetnost. Zbornik radova sa XVIII međunarodnog naučnog skupa održanog na Filološko-umetničkom fakultetu u Kragujevcu. Italijanistika u srcu Šumadije – prvih deset godina* (pp. 133-142). Kragujevac: Filološko-umetnički fakultet.

Списак радова објављених у изводу од последњег избора у доцента

Miličević Petrović M. & Radojević, D. (2021). A POS-gram study of case relations in Serbian, Italian and English: The role of articles, inflection and word order. In: Castagnoli, S., Bernardini, S., Ferraresi, A. & Miličević Petrović, M. (eds.), *Using Corpora in Contrastive and Translation Studies (6th edition). Book of abstracts* (pp. 108-110). Bertinoro (Italy): Department of Interpreting and Translation, Università di Bologna.

Radojević, D. & Zavišin, K. (2022). La valutazione della competenza grammaticale e linguistico-comunicativa in italiano LS nel contesto universitario. In: *VII Congresso della Società Italiana di Didattica delle Lingue e Linguistica Educativa «Didattica delle lingue e valutazione: società, scuola, università»*. Libro degli abstract (p. 65). Pisa: Università di Pisa / Edizioni Edilingua.

Zavišin, K. & Radojević, D. (2023). Uticaj onlajn nastave na postignuće studenata u usvajanju italijanskog jezika kao stranog tokom pandemije COVID-19. In: *Međunarodna naučna konferencija „Образovanje u vreme pandemije COVID-19: iskustva i pouke“*. Knjiga sažetaka (pp. 320-321). Beograd: Učiteljski fakultet, Univerzitet u Beogradu.

Radojević, D. & Zavišin, K. (2024). Le collocazioni nei dizionari bilingui italiano-serbo e serbo-italiano. In: *III Convegno internazionale “Italiano e lingue slave: Confronti linguistici, traduttivi e culturali”*. Libro dei riassunti (p. 76). Ljubljana: Facoltà di Lettere, Università di Ljubljana.

Radojević, D. (2024). Elektronski dvojezični rečnik kolokacija i jezik struke. In: *VI međunarodna konferencija „Jezik struke i nauke: pristupi i strategije“*. Knjiga sažetaka (p. 79). Beograd: Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu.

Преводи:

Tenenti, A. (2001). *Italija u XV veku. Ekonomija i društvo* (prevela D. Radojević). Beograd: Clio.

Кратак опис изабраних радова објављених до последњег избора

Кандидаткиња је ауторка и коауторка неколико научних радова из области италијанске синтаксе, контрастивне анализе италијанског и српског језика, као и методике наставе италијанског језика.

У раду *Италијанске субјекатске и објекатске спецификативне одредбе и њихови еквиваленти у српском* (2013) контрастивном анализом субјекатске и објекатске спецификативне одредбе у италијанском и њених еквивалената у српском класификују се анализиране италијанске одредбе према броју и врсти могућих српских еквивалената и утврђују се услови за употребу једног или два српска еквивалента. Наиме, неке италијанске субјекатске и објекатске спецификативне одредбе (нпр. "il passaggio del treno"; "la lettura del libro") имају само један еквивалент у српском језику, и то субјекатски, односно објекатски генитив ('пролазак воза'; 'читање књиге'), док друге (нпр. "l'arrivo della figlia"; "la liberazione del prigioniero") имају два: субјекатски, односно објекатски генитив ('долазак ћерке'; 'ослобађање затвореника'), али и присвојни придев ('ћеркин долазак'; 'затворениково ослобађање'). Класификација италијанских субјекатских и објекатских одредби у којима је употребљена именица која означава живо биће и код којих је могућа употреба присвојних придева извршена је према подели глагола од којих су изведене именице које уводе поменуте одредбе на четири групе, а коју је на основу њихових семантичких и синтактичких обележја предложио Cinque (1980, 1991). У раду је установљено: да српски присвојни придеви представљају одговарајуће еквиваленте у свим наведеним случајевима у којима се и у италијанском користи присвојни придев, с тим што имају и једно значење више у односу на италијански присвојни придев (наиме, српски еквивалент италијанског примера *la cattura di lui* 'његово хапшење' може се тумачити двојачко: као објекат – 'Њега хапсе', али и као субјекат – 'Он хапси'); да се у свим наведеним примерима српски субјекатски и објекатски генитив јављају само у маркираном контексту; да се италијанске одредбе с личним заменицама у датим примерима јављају само у маркираним контекстима осим у објекатским спецификацијама *la descrizione di lui* (што је и једини пример у ком је потпуно равноправна с присвојним придевом *la sua descrizione*) и *il desiderio di lei* 'жеља за њом' (где је уједно и једино могуће решење); да се италијански присвојни придев користи у свим наведеним примерима осим код објекатске спецификације *il desiderio di lei* 'жеља за њом', код кога је и у српском могућа само употреба наведене предлошке контрукције, а не и присвојног придева.

Рад *Un costrutto assoluto italiano e i suoi equivalenti serbi* (2013) посвећен је италијанским апсолутним конструкцијама типа *Un ragazzo, gli occhi sorridenti e maliziosi, si offrì di farci da guida* 'Један младић, очију насмешених и злобних / с насмешеним и злобним очима, понудио се да нам буде водич', карактеристичним преваходно за књижевне текстове, које италијанске традиционалне граматике по правилу сврставају само међу беспредлошке одредбе за квалитет, занемарујући при том чињеницу да оне могу имати и функцију одредби за начин и јединство. У раду је извршена синтаксичка и семантичка анализа именица које представљају главну реч ових конструкција, као и њихових обавезних детерминатора, за које је овде по први пут у литератури утврђено да их могу чинити не само придеви, прилози, прилошки изрази и партиципи, већ и експлицитне релативне реченице. На основу поређења наведених италијанских конструкција и њихових српских еквивалената (а то су квалификативни генитив и квалификативни инструментал с предлогом 'с(а)', како у функцији падежног атрибута с придевским значењем, тако и у функцији привременог атрибута, за који се у литератури користе и термини 'предикативни атрибут' и 'актуелни квалификатив') закључено је да је приликом анализе оваквих конструкција неопходно узети у обзир не само њихова семантичка обележја, што је типичан приступ који примењује италијанистичка лингвистика, већ и она синтаксичка, као што је уобичајено у србистичкој лингвистици.

Предмет рада *Декаузативни и аутокаузативни реципрочни предикати у српском и италијанском језику* (2011) представљају предикати који учествују у каузативној алтернацији, а изражавају радњу која је истовремено и реципрочна (нпр. *Сликар је измешао плаву и жуту боју – Плава и жута боја су се измешале – Плава боја се измешала са жутом*). Рад је првенствено посвећен њиховој непрелазној, тј. декаузативној варијанти, која је и у српском и у италијанском језику морфолошки маркирана повратном заменицом. Издвојене су особине ових предиката које проистичу из декаузативности и оне које су резултат реципрочности, при чему је посебна пажња посвећена анализи подгрупе са аниматним учесницима (*удружити се, ујединити се* и сл.), чији резултати сугеришу да је у случају вољног вршења радње прикладније описати ове предикате као аутокаузативне. Поред тога, кроз анализу двојачке реакције (с предлозима *con* и *a*) декаузативних и аутокаузативних реципрочних предиката у италијанском језику овај рад нуди нова сазнања о повезаности реципрочних и рефлексивних предиката. Закључци рада су: да се декаузативни (у ширем смислу) реципрочни предикати разликују од морфосинтаксички реципрочних предиката, те их стога не треба класификовати заједно с њима, како је то обично случај у граматикама; да је потребно одвојити аутокаузативне предикате од предиката који су декаузативни у ужем смислу будући да једни имају вољне, а други невољне учеснике, што се одражава и на њихово синтаксичко понашање; да неки декаузативни и аутокаузативни реципрочни предикати могу бити остварени и као неречипрочни.

У раду *A contrastive analysis approach to the teaching of auxiliary selection in L2 Italian* (2011) обрађен је један од највећих проблема у усвајању италијанског језика као страног, а то је избор помоћног глагола код оних италијанских глагола који могу користити оба (*essere* ‘бити’ и *avere* ‘имати’), али с различитим значењем (нпр. *È corso al parco* ‘Отрчао је у парк’, али *Ha corso al parco* ‘Трчао је у парку’). Рад представља студију случаја о усвајању избора помоћног глагола уз непрелазни глагол *correre* ‘трчати’, обављену на основу експеримента у који је било укључено осамдесет студената Катедре за италијанистику (по двадесет са сваке године основних студија) чији је матерњи језик српски. Полазиште ове студије представља тврдња да разлоге за отежано усвајање избора помоћног глагола код наведених италијанских глагола треба тражити првенствено у неадекватном третману овог феномена у релевантној литератури, тј. у граматика, речницима и уџбеницима. Резултати рада упућују на закључак да је контрастивни приступ у представљању овог проблема (примењен на групи студената с друге године основних студија која је постигла најбоље резултате на крају експеримента), којим се акценат ставља на јасно разликовање појмова ‘промена места’ и ‘кретање унутар неког места’ (на које у италијанском указује искључиво помоћни глагол, а не предлошко-падежна конструкција, као што је случај у српском), као и на употребу префикса код српских еквивалената италијанског глагола *correre* ‘трчати’ кад стоји уз помоћни глагол *essere* ‘бити’, знатно ефикаснији од традиционалног (који је примењен на преостале три групе студената), те се стога препоручује његова употреба у настави.

У раду *'Essere' ili 'avere': pitanje je sad* (2011) критички је анализиран традиционални приступ проблему избора помоћног глагола (*essere* ‘бити’ или *avere* ‘имати’) приликом грађења сложених облика оних италијанских непрелазних глагола код којих је, уз разлике у значењу, могућа употреба оба помоћна глагола (нпр. *correre* ‘трчати’, *volare* ‘летети’, *saltare* ‘скакати’). Наиме, граматике италијанског језика најчешће само констатују да наведени глаголи могу користити оба помоћна глагола, док једнојезични речници италијанског дају прилично уопштена објашњења и поједностављене примере, недовољне за јасно разумевање разлике између употребе једног или другог помоћног глагола. Двојезични речници

потпуно занемарују овај проблем, као и већина уџбеника за учење италијанског. Стога се у овом раду предлаже нови контрастивни приступ овом проблему који као кључне користи појмове ‘промена места’ (уз помоћни глагол *essere* ‘бити’) и ‘кретање унутар неког места’ (уз помоћни глагол *avere* ‘имати’) и инсистира на јасном указивању на присуство префикса код српских еквивалената наведених италијанских глагола употребљених с помоћним глаголом *essere* ‘бити’ (нпр. ‘отрчати’), а на њихово одсуство кад је помоћни глагол *avere* ‘имати’ (‘трчати’), као и на чињеницу да се различити просторни односи у италијанском, за разлику од српског у ком се за њихово изражавање користе различити падежи, могу изразити истим предлошким конструкцијама (*al parco* може значити и ‘у парк’ и ‘у парку’), те да је разумевање њиховог значења уз наведене глаголе у сложеним облицима условљено управо употребом одговарајућег помоћног глагола. Примена овог приступа описана је у већ поменутом раду *A contrastive analysis approach to the teaching of auxiliary selection in L2 Italian* (2011), у коме је и доказана његова ефикасност у процесу усвајања италијанског језика као страног.

Предмет рада *La “politraducibilità” dei segnali discorsivi italiani* (2016) представља полифункционалност италијанских дискурсних маркера као кључна карактеристика за њихово адекватно превођење. Наиме, лексичка еквиваленција није довољан критеријум за избор одговарајућег дискурсног маркера приликом превођења, већ је неопходно познавање његових прагматичких функција како би се у језику на који се преводи изабрао одговарајући дискурсни маркер. У раду је посебно анализиран италијански дискурсни маркер *allora* и његово превођење на српски језик на корпусу сачињеном од романа *Io e te* (Ammaniti 2010) и његовог превода на српски (*Ja и ти*, Радосављевић и Леви 2011). Резултати анализе показали су да су српски еквиваленти италијанског дискурсног маркера *allora* у зависности од његове функције у датом контексту у највећем броју случајева српски дискурсни маркери *дакле* и *онда*, затим *па* и *и*, а у мањем броју случајева он није преведен, док његов лексички еквивалент *тада* није употребљен ниједном, на основу чега се може закључити да *тада* није дискурсни маркер у српском језику.

У раду *Didattica con i corpora orali di italiano L2* (2015) представљен је корпус италијанског као страног језика *ITALSERB* (креиран на Катедри за италијанистику Филолошког факултета Универзитета у Београду под руководством проф. др Јулијане Вучо) и приказан потенцијални начин примене тог и сваког њему сличног корпуса у детаљно описаној дидактичкој активности која подразумева активно учешће студената у анализи аудио снимака сопствене усмене продукције (по два снимка настала у размаку од годину дана) и транскрипције тих снимака, као и записивање сопствених запажања о фонетским, лексичким, морфосинтаксичким, прагматичким и екстралингвистичким аспектима властите усмене продукције. У раду су прво анализирана наведена студентска запажања, а потом (у циљу пружања објективне евалуације њихових компетенција) и ортографске, фонетске, лексичке, морфосинтаксичке и прагматичке грешке које су студенти направили износећи их. Резултати обе анализе довели су до закључка да предложена дидактичка активност подстиче студенте да самокритично приступе анализи одлика свог међујезика и да на тај начин стекну увид у сопствени напредак или евентуално назадовање, као и да преузму одговорности за сопствена постигнућа и даље напредовање у усвајању страног језика. Стога се препоручује се да се, приликом састављања будућих наставних планова и програма италијанског и других страних језика, узму у обзир како креирање говорних корпуса тих страних језика, тако и њихова употреба у дидактичке сврхе.

Рад *I verbi sintagmatici in italiano L2* (2015) посвећен је употреби италијанских фразалних глагола попут *uscire fuori* (који припада групи

плеонастичних фразалних глагола), *buttare fuori* (из групе глагола код којих партикула означава правац) и *fare fuori* (идиоматског фразеолошког глагола са значењем ‘убити’) и других, иначе врло честих у савременом језику, код говорника српског који уче италијански као страни језик. Тек почетком овог века тим глаголима је почела да се посвећује пажња како у теоријским радовима, тако и у граматицима и уџбеницима италијанског као страног. У овом раду истражен је квантитет и квалитет инпута о овим глаголима који добијају ученици и студенти италијанског као страног у Србији и анализирани најчешће тешкоће с којима се сусрећу приликом усвајања ових глагола, које проистичу између осталог и из чињенице да фразални глаголи не постоје у српском. Такође је предложен инпут који се састоји од: (1) објашњења синтаксичких и семантичких карактеристика италијанских фразалних глагола; (2) њихових синтетичких синонима; (3) свих могућих српских еквивалената и (4) регистара у којима се у оба језика користе сви поменути глаголи. На основу експеримента спроведеног на 80 студената II и III године основних студија на Катедри за италијанистику Филолошког факултета Унивезитета у Београду (нивои Б1-Б2), који је испитивао рецепцију и продукцију ових глагола у контекстуализованим примерима, дошло се до закључка да су студенти који су били изложени описаном инпуту, иако на нижем нивоу знања, показали много боље познавање све три врсте ових глагола као на рецептивном, тако и на продуктивном нивоу. Стога се на крају рада препоручује употреба предложеног инпута у настави италијанског као страног нарочито говорницима језика који немају фразалне глаголе.

Рад *I problemi contrastivi nell'apprendimento della selezione dell'ausiliare in italiano L2* (2014) надовезује се на радове *'Essere' ili 'avere': pitanje je sad* (2011) и *A contrastive analysis approach to the teaching of auxiliary selection in L2 Italian* (2011) о избору помоћног глагола (*essere* ‘бити’ или *avere* ‘имати’) приликом грађења сложених облика глагола *correre* ‘трчати’ код ког употреба једног или другог помоћног глагола доводи до разлике у значењу, што представља један од већих проблема у настави италијанског као страног језика. У раду су квалитативно анализирани подаци добијени путем експеримента спроведеног на 40 студената III и 35 студената IV године основних студија на Катедри за италијанистику Филолошког факултета Унивезитета у Београду (нивои Б2 и Ц1), који се састојао од 10 реченица на италијанском с глаголом *correre* у сложеном прошлом времену *passato prossimo* које је требало превести на српски и од 10 реченица на српском које је требало превести на италијански. Резултати истраживања показују да студенти не уочавају разлику између ‘промене места’ (коју означава помоћни глагол *essere* ‘бити’) и ‘кретања унутар неког места’ (које изражава помоћни глагол *avere* ‘имати’), као ни чињеницу да се различити просторни односи у италијанском могу изразити истим предлошким конструкцијама (*allo stadio* значи и ‘на стадион’ и ‘на стадиону’), те да њихово значење уз глагол *correre* у сложеним облицима зависи само од употребљеног помоћног глагола. Будући да студенти који су учествовали у овом експерименту нису били изложени инпуту описаном у наведена два рада, овакви резултати су били очекивани. С друге стране, пошто је у раду *A contrastive analysis approach to the teaching of auxiliary selection in L2 Italian* (2011) доказана ефикасност предложеног контрастивног приступа у представљању овог проблема (јасно разликовање појмова ‘промена места’ и ‘кретање унутар неког места’ које се у италијанском постиже избором одговарајућег помоћног глагола, а не предлошко-падежном конструкцијом, као у српском; употреба префикса код српских еквивалената италијанског глагола *correre* ‘трчати’ кад стоји уз помоћни глагол *essere* ‘бити’), препоручује се његова употреба у настави италијанског као страног језика.

Кратак опис изабраних радова објављених од последњег избора

Циљ рада *Un modello di presentazione delle preposizioni italiane esprimenti causa e dei casi serbi nel materiale didattico* (2023) јесте да се предложи дидактички модел италијанских предлога и њихових српских еквивалената који би могао да олакша разумевање и усвајање италијанских предлога српским студентима италијанског као другог језика, као и разумевање и усвајање српских падежа од стране италијанских студената српског као другог језика. Италијанске предлошке конструкције и српски падежи могу изражавати исте синтаксичке и семантичке функције. Узети понаособ, и италијански предлози и српски падежи проучавани су веома детаљно, не само са становишта флективне морфологије, већ и из синтаксичке и семантичке перспективе. Међутим, функције ових категорија у два језика до сада су упоређиване само спорадично и веома уопштено, без икаквих покушаја систематске и исцрпне контрастивне анализе. Осим тога, аутори дидактичких материјала намењених говорницима српског језика који уче италијански, као и говорницима италијанског који уче српски језик, често не обраћају довољно пажње на контрастивно представљање италијанских предлога и српских падежа. Из тог разлога, они и даље представљају једну од најчешћих врста грешака у процесу усвајања ова два језика. Стога се у овом раду методом контрастивне анализе пореде италијанске предлошке конструкције које се састоје од простих предлога иза којих следе именице, заменице, придеви и прилози и њихови српски еквиваленти. Резултати анализе могли би се применити у изради граматика, речника, уџбеника и додатног дидактичког материјала за учење италијанског као другог језика за србoфоне и српског као другог језика за италиoфоне студенте.

Рад *La competenza comunicativa e grammaticale in italiano ls nel contesto accademico degli studi filologici* (2024) бави се методама наставе италијанског језика на универзитетском нивоу, а које, с обзиром на циљ да се образују и наставници италијанског као страног језика, нарочита пажња посвећују развијању експлицитне граматичке компетенције у корелацији са комуникативном компетенцијом. У складу с начелима рефлексивне наставне праксе, циљ овог рада јесте да се – уз примену квантитативне анализе постигнућа студената прве године основних академских студија италијанистике на Филолошком факултету у Београду у оквиру два наставна предмета, од којих један има за циљ развој претежно комуникативне, а други претежно граматичке компетенције – утврди у којој мери резултати анализе потврђују однос корелације између два облика наставе и два типа компетенција, као и да се промишљањем о неким аспектима дидактичке праксе издвоје они који би се могли додатно модификовати у циљу бољег постигнућа студената.

III ОЦЕНА РЕЗУЛТАТА У ОБЕЗБЕЂИВАЊУ НАУЧНО-НАСТАВНОГ ПОДМЛАТКА

С обзиром на дугогодишње искуство у универзитетској настави, др Драгана Радојевић одлично сарађује с млађим кадровима, посебно докторандима ангажованим у настави при Катедри за италијанистику, упућује их у наставне процесе, надгледа њихов рад са студентима, а од 2014. до 2016. године их је и координирала на међународном пројекту *IMAGACT*.

IV ОЦЕНА РЕЗУЛТАТА ПЕДАГОШКОГ РАДА

Др Драгана Радојевић остварује изванредне резултате у раду са студентима. Подстиче студенте на активно учешће у наставном процесу, одржава са студентима колегијални и саветодавни контакт. Узорно организује своје курсеве и одржава сталну комуникацију са студентима. Пружа им савете и помоћ у избору предмета на основним и мастер студијама, као и њиховим настојањима да остваре стипендије за усавршавање у Италији и другим земљама.

Наставни рад од избора у звање доцента

Ангажованост у настави: др Драгана Радојевић држи предавања и вежбе из предмета Италијански језик 1, Италијански језик 2, Синтакса италијанског језика 1 и Синтакса италијанског језика 2 на основним академским студијама, Савремене граматике италијанског језика на мастер академским студијама и Савремена италијанска лингвистика на докторским академским студијама.

Учешће у комисијама за одбрану завршних радова на мастер студијама и у комисијама за одобрење тема за израду докторских дисертација:

Члан комисије за преглед, оцену и одбрану докторске дисертације:

1. Марија Митровић, „Зависне реченице у италијанским граматикама од Форначарија до првих деценија 21. века“, докторска дисертација одбрањена 28. 02. 2020. (ментор: проф. др Мила Самарџић)
2. Јелена Пухар, „Исказивање финалности инфинитивним конструкцијама у савременом италијанском језику“, докторска дисертација одбрањена 24. 02. 2022. (ментор: проф. др Мила Самарџић).
3. Слађана Станојевић, „Развој облика сложеног перфекта са помоћним глаголом *авере* у раној италијанској прози“, докторска дисертација одбрањена 06. 04. 2023. (ментор: проф. др Мила Самарџић).

Члан комисије за одбрану завршног рада на мастер студијама:

1. Виолета Бусиоковић, „Импликациона хијерархија допуњавања у српском и италијанском језику“, мастер рад одбрањен 29. 09. 2023. (ментор: доц. др Ђорђе Божовић);
2. Ана Микић, „Самостално учење италијанског као страног језика уз помоћ апликација за учење страних језика“, мастер рад одбрањен 01. 02. 2024. (ментор: доц. др Катарина Завишин).

Учешће у комисијама за избор у звање наставника и сарадника

Др Драгана Радојевић била је у више наврата члан или председник комисије за избор у звање сарадника и наставника:

- Sandor Mattuglia, лектор, изабрана за члана комисије на Изборном већу одржаном 04. 07. 2016. године;
- Maurizio Barbi, лектор, веће од 04. 07. 2016. године;
- Наташа Јанићијевић, доцент, веће од 31. 05. 2017. године;
- Milena Poročić Pisarri, лектор, веће од 18. 09. 2017. године;
- Ивана Симић Ћорлука, лектор, веће од 04. 07. 2018. године;
- Анђела Миливојевић, лектор, веће од 26. 12. 2018. године;

- Марија Митровић, асистент, веће од 03. 07. 2019. године;
- Sandor Mattuglia, лектор, веће од 03. 07. 2019. године;
- Јелена Дрљевић, доцент, веће од 26. 04. 2021. године;
- Марија Митровић, доцент, веће од 07. 02. 2022. године;
- Sandor Mattuglia, лектор, веће од 22. 09. 2022. године;
- Тијана Гаши, истраживач-сарадник, веће од 22. 09. 2022. године;
- Александар Леви, виши лектор, веће од 23. 05. 2023. године.

Рецензирање радова

Др Драгана Радојевић била је рецензент радова пријављених за следеће часописе и зборнике:

- Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Splitu, 2017.
- Filološki pregled, Filološki fakultet u Beogradu, 2018.
- Volume degli Atti "Immagini e Immaginari della Cultura Italiana", Università degli studi "Juraj Dobrila" di Pola, 2018.
- Strani jezici, Časopis za primijenjenu lingvistiku, Odjel za strane jezike Hrvatskog filološkog društva, 2019.
- Strani jezici, Časopis za primijenjenu lingvistiku, Odjel za strane jezike Hrvatskog filološkog društva, 2020.
- Anali Filološkog fakulteta, 2020.
- Filološki pregled, 2020.
- Živi jezici, 2020.
- Strani jezici, Časopis za primijenjenu lingvistiku, Odjel za strane jezike Hrvatskog filološkog društva, 2020.
- Nasleđe, Časopis za književnost, jezik, umetnost i kulturu, 2022.
- Zbornik sa XVII Međunarodnog naučnog skupa „Srpski jezik, književnost, umetnost“, Filološko-umetnički fakultet Univerziteta u Kragujevcu, 2023.

Допринос академској и широј заједници:

Чланство у професионалним удружењима:

Члан Друштва за стране језике и књижевности Србије

Учешће у раду органа и тела факултета:

- | | |
|-------------------|--|
| 2023-2025. | Члан Бирачког одбора за спровођење тајних гласања Наставно-научног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду |
| 2021-2025. | Члан Централне уписне комисије Филолошког факултета Универзитета у Београду |
| 2020-2022. | Члан Координационе радне групе за акредитацију Филолошког факултета Универзитета у Београду |
| 2020-2022. | Члан Комисије за бројање гласова за органе, комисије и тела Факултета и Универзитета |
| 2019-2023. | Члан Комисије за спровођење гласања за Савет Филолошког факултета Универзитета у Београду за мандатни период од 2019/20. до 2022/23. године. |

V ОЦЕНА О АНГАЖОВАЊУ У РАЗВОЈУ НАСТАВЕ И ДРУГИХ ДЕЛАТНОСТИ ВИСОКОШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ

Др Драгана Радојевић већ дуги низ година креира силабусе за предмете из области италијанског језика. Активно је учествовала у изради катедарских силабуса, планова и програма основних, мастер и докторских студија. Ангажована је у комисијама Филолошког факултета, а од 2013. до 2019. обављала је функцију заменика управника Катедре за италијанистику.

VI ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Из свега наведеног закључујемо да је др Драгана Радојевић у потпуности испуњава Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Београду и Статутом Филолошког факултета прописане услове за избор у звање за које конкурише. На основу неспорног научног доприноса, академских активности и одличних резултата педагошког рада, Комисија са изразитим задовољством предлаже Изборном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да **др Драгану Радојевић** **изабере у звање доцента за ужу научну област Италијанистика, предмет Италијански језик.**

Београд, 20. фебруар 2025.

Чланови Комисије:

1. др Мила Самарцић
редовни професор
Филолошког факултета
Универзитета у Београду

2. др Јелена Дрљевић
ванредни професор
Филолошког факултета
Универзитета у Београду

3. др Данијела Ђоровић
редовни професор
Филозофског факултета
Универзитета у Београду